

1. Idea wiodąca programu szkolnego wolontariatu „Serce na dłoni”.

W roku szkolnym 2012/2013 działalność szkolnego wolontariatu cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Nysie. Organizowane były akcje, w które bezinteresownie angażowali się uczniowie wykazując się wrażliwością na potrzeby innych, dużą empatią, chęcią współpracy w grupie oraz chęcią włączania się w działania społecznie użyteczne. Wskazało to na konieczność stworzenia programu działania wolontariatu w ZST w Nysie, jak również regulację statusu prawnego funkcjonowania szkolnego wolontariatu. Na uwagę zasługuje również fakt, iż realizowane przez młodych ludzi działania charytatywne oraz zaangażowanie w wolontariat są alternatywą dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień będąc wartościową formą spędzania wolnego czasu. Wolontariat jednocześnie stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości. Współpraca nauczycieli z młodzieżą o wymiarze charytatywnym a także z rodzicami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, instytucji społecznych przyczyni się również do promocji naszej szkoły w środowisku lokalnym.

Przygotowanie programu działania szkolnego wolontariatu „Serce na dłoni” umożliwi ujęcie spontanicznych przedsięwzięć i akcji w systematyczną, długofalową pomoc potrzebującym oraz korzystającym (organizacjom). Pozwoli również określić cele oraz efekty działalności, jasne zasady współpracy, zrozumiałe dla uczniów i ich rodziców.

2. Cele programu szkolnego wolontariatu.

Program szkolnego wolontariatu ukierunkowany jest na:

- a) prawną regulację funkcjonowania wolontariatu w ZST w Nysie.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późniejszymi zmianami) umożliwiła uregulowanie statusu prawnego wolontariusza. Zgodnie z art.2 ust. 3 ustawy wolontariusz to osoba, która ochotniczo i bez wynagrodzenia, wykonuje świadczenia na rzecz potrzebujących (określanych jako „korzystających”).

Szkolny wolontariusz to uczeń aktywny, niosący pomoc potrzebującym, włączający się w rozwiązywanie lokalnych problemów w sposób świadomy, dobrowolny oraz nieodpłatny.

„Kodeks etyczny wolontariusza:

Być pewnym – Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

Być przekonanym – Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

Być lojalnym – Zgłaszaj sugestie, nie uderzaj w innych.

Przestrzegać zasad – Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

Mówić otwarcie – Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz.

Chętnie uczyć się – Rozszerzaj swoją wiedzę.

Stale się rozwijać – Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą – Będziesz pracował lepiej i zwiększą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

Być osobą, na której można polegać – Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

Działać w zespole – Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.¹”

Art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późniejszymi zmianami) informuje, iż zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów mających trudności w nauce oraz inne zajęcia wspomagające rozwój dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi, jak również nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.

Do podmiotów uprawnionych do zawierania porozumienia z wolontariuszami, czyli korzystających, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, należy zaliczyć:

- ✓ organizacje pozarządowe – w zakresie ich działalności statutowej, zwłaszcza w zakresie działalności pożytku publicznego,
- ✓ osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania – jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego w zakresie ich działalności statutowej, szczególnie w zakresie działalności pożytku publicznego,
- ✓ jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub nadzorowane przez te organy,
- ✓ organy administracji publicznej,

¹ Źródło: Materiały Małgorzaty Ochman, zamieszczone na stronie www.wolontariat.pl

- ✓ stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego – w zakresie ich działalności statutowej, zwłaszcza w zakresie działalności pożytku publicznego.

Za główny dokument regulujący wykonywanie przez wolontariusza świadczeń na rzecz organizacji korzystającej uznaje się pisemne porozumienie zawarte między wolontariuszem a organizacją. W przypadku gdy wolontariusz nie posiada pełnej zdolności do czynności prawnych, a zatem nie jest osobą pełnoletnią, na udział w szkolnym wolontariacie oraz wykonywanie zadań wolontariusza niezbędna jest pisemna zgoda rodzica kandydata lub jego prawnego opiekuna. Uprawnione do zawierania umów z wolontariuszami podmioty, które chcą przyjąć niepełnoletniego wolontariusza, podpisują porozumienie nie z kandydatem, tylko z reprezentującym go przedstawicielem ustawowym.

Z treści ustawy wynika, że wolontariusz wykonuje świadczenia bezpośrednio na rzecz korzystającego. Ze względu na specyfikę działania różnych instytucji korzystających ze świadczeń wolontariuszy często jednak deleguje się wolontariuszy do wykonywania określonych działań, np. pomocy osobom indywidualnym za pośrednictwem korzystającego. Przyjmuje się, że jeśli korzystający spełnia wymagania określone przepisami ustawy, zawiera z wolontariuszem porozumienie dotyczące zakresu jego świadczeń, z uwzględnieniem pomocy świadczonej bezpośrednio osobie fizycznej.

Zgodnie z art. 44 ust. 4 porozumienie sporządza się w formie pisemnej jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni. Porozumienie można aktualizować, zaś z chwilą rezygnacji wolontariusza z działalności na rzecz organizacji, porozumienie rozwiązuje się pisemnie. Zawarte porozumienie ma charakter cywilnoprawny, dlatego strony mogą zawierać porozumienie na zasadzie swobody umów, z uwzględnieniem tych elementów, które muszą się znaleźć w porozumieniu.

Art. 44 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie informuje, iż porozumienie powinno obligatoryjnie zawierać zakres, miejsce, czas oraz sposób wykonywania przez wolontariusza świadczeń, przy czym powyższe dane określają wspólnie korzystający i wolontariusz. Zgodnie z ustawą, porozumienie powinno zawierać także postanowienie o możliwości jego rozwiązania. Pozostała treść porozumienia jest zależna od wolontariusza i organizacji korzystającej ze świadczeń wolontariusza.

Z charakteru porozumienia z wolontariuszem jako umowy cywilnoprawnej wynika m.in. zobowiązanie wolontariusza do zachowania „należytnej staranności” przy wykonywaniu zawartych w porozumieniu postanowień oraz obowiązek korzystającego do współdziałania w zakresie wykonania umowy z wolontariuszem. Wszystkie ograniczenia i trudności

związane z wykonaniem świadczenia wolontariusz zgłasza organizacji, która zobligowuje się do pomocy w rozwiązaniu bądź rozwiązaniu zaistniałego problemu. Zgodnie z art. 471 k.c., wolontariusz, który nie wywiązał się z porozumienia, musi naprawić szkodę wynikłą z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania. Jednocześnie niewykonanie lub nienależyte wykonanie musi być następstwem okoliczności, za które wolontariusz odpowiada.

Korzystający na podstawie art. 45 ustawy zostaje zobowiązany do zapewnienia wolontariuszowi bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania przez niego świadczeń oraz odpowiednich środków ochrony indywidualnej, uzależnionych od rodzaju tych świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem. Podstawowym obowiązkiem korzystającego jest również ubezpieczenie wolontariusza w zakresie NNW, w przypadku gdy wolontariusz działa dla korzystającego przez okres nie dłuższy niż 30 dni kalendarzowych (art.46 ust.3 ustawy). Jeśli czas współpracy jest dłuższy niż 30 dni ubezpieczenie NNW jest gwarantowane przez państwo polskie na podstawie znowelizowanej tzw. małej ustawy wypadkowej (ustawa o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach). W takiej sytuacji konieczne jest podpisanie z wolontariuszem porozumienia o współpracy, które jest niejako promesą polisy ubezpieczeniowej.

Zawieranie porozumień z uczniami nie jest wymagane w sytuacji, gdy uczniowie są wolontariuszami w ramach zajęć nadobowiązkowych w szkole i działają pod stałą opieką przydzielonego/ych nauczyciela/i.

Forma ewidencji wolontariusza nie została ujęta w przepisach prawnych, lecz sprecyzowanie i ewidencjonowanie wymiaru czasu wykonywania świadczeń wpłynie na organizację wolontariatu oraz umożliwi egzekwowanie ustalonego czasu. Opiekun/owie szkolnego wolontariatu zobligowuje/ą się do prowadzenia dokumentacji wolontariuszy (m.in. kserokopii porozumień z organizacjami, zaświadczeń o udziału młodzieży w akcjach o wymiarze charytatywnym), a także prowadzenia kart ewidencji czasu wykonywanych przez wolontariusza świadczeń (Załącznik 1). O liczbie godzin świadczeń wykonanych przez wolontariusza opiekun/owie informuje/ą wychowawcę klasy, a w przypadku posiadania zaświadczenia o pracy wolontariusza otrzymanego od organizacji przekazuje/ą jego kserokopię wychowawcy, a oryginał wolontariuszowi.

Nauczyciel/e wyznaczony/eni przez Dyrektora ZST w Nysie na opiekuna/opiekunów szkolnego wolontariatu promuje/ą wolontariat wśród uczniów szkoły (na lekcjach, za pomocą

szkolnej gazetki „Forum ZST w Nysie”, wykorzystując stronę internetową szkoły) i tworzy/ą grupę uczniów - wolontariuszy zajmujących się działalnością charytatywną. Na pierwszym spotkaniu z wolontariuszami opiekun/owie przybliża/ją im ideę wolontariatu oraz etykę kierującą wolontariatem i przedstawia/ją przygotowany harmonogram działań. Spotkanie to ma mieć charakter szkolenia i umożliwi rozpoznanie motywacji uczniów do pracy, poznanie preferowanych obszarów pomocy, zadań, które może wykonywać młodzież pełniąc rolę wolontariuszy.

Nauczyciel/e uwzględnia/ją w planie pracy szkolnego wolontariatu propozycje uczniów, dostosowując je do liczebności wolontariuszy oraz możliwości szkoły. Na drugim spotkaniu z wolontariuszami następuje zatwierdzenie do realizacji harmonogramu pracy. W przypadku zgłoszenia przez organizację korzystającą z zapotrzebowania na pracę wolontariuszy plan pracy może ulec modyfikacji.

Opiekun/owie szkolnego wolontariatu organizuje/ą raz w miesiącu spotkania z wolontariuszami oraz wyznacza/ją ucznia do sporządzenia protokołu ze spotkania z młodzieżą (Załącznik 2). Opiekun/owie uczestniczy/ą także w spotkaniach i konferencjach przygotowanych przez organizację korzystającą ze świadczeń wolontariuszy oraz nadzoruje przebieg akcji charytatywnych. Opiekun/owie wolontariatu przygotowuje/ją roczne sprawozdanie z pracy wolontariuszy i przekłada/ją je Dyrektorowi szkoły.

Szkolny wolontariat zakłada:

- działanie zgodnie z ideą i w duchu wolontariatu,
- dobór właściwych metod motywujących wolontariuszy do pracy na rzecz innych,
- przygotowanie młodzieży do bycia wolontariuszami,
- wspieranie i organizowanie inicjatyw oraz akcji ukierunkowanych na pomoc potrzebującym,
- kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności,
- kultywowanie i wzbogacanie tradycji szkoły,
- kreowanie twórczej atmosfery w szkole, sprzyjającej samorealizacji i poszerzaniu zainteresowań uczniów ZST w Nysie,
- kształtowanie właściwych postaw prospołecznych oraz obywatelskich w tym wrażliwości, otwartości i solidarności u uczniów.

Szkolny wolontariat pozostaje w ścisłej współpracy z Samorządem Uczniowskim i włącza się we wszystkie akcje SU o wymiarze charytatywnym.

b) określenie form pomocy i metod działania.

Młodzież skupiona w szkolnym wolontariacie podejmie działania na rzecz dwóch środowisk:

- społeczności szkolnej – pomoc doraźna rówieśnikom, w przypadku zgłoszonego zapotrzebowania,
- środowiska lokalnego (wolontariusze pomagać będą podopiecznym OPS w Nysie, osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, organizować będą zbiórki, kwesty, będą służyć pomocą przy prowadzeniu świetlicy dla dzieci korzystających ze świadczeń OPS w Nysie).

Formy i metody pracy dobierane są wspólnie z uczniami do określonego zadania.

Wszystkie zaplanowane i zrealizowane przez szkolny wolontariat zadania poprzedzone będą wywiadem środowiskowym, opracowaniem „mapy” potrzeb, następnie zaś ujęte zostaną w harmonogramie prac wolontariatu na dany rok szkolny (wzór - Załącznik 3), a wyniki podejmowanych działań będą publikowane na stronie www.zst_nysa.wodip.opole.pl w zakładce Wolontariat.

Harmonogram pracy szkolnego wolontariatu na rok szkolny 2013/2014 – SZKIC.

Data/miesiąc	Działania stale/ systematyczne	Działania jednorazowe/ akcje	Osoby odpowiedzialne - wolontariusze	Osoby odpowiedzialne - opiekunowie	Rezultaty
Rok szkolny 2013/2014	Udzielanie wsparcia w nauce podopiecznym –dzieciom korzystającym z pomocy OPS w Nysie			M. Broszkiewicz E. Machaczek - Antkowicz	Kształtowanie u wolontariuszy umiejętności dzielenia się wiedzą, odpowiedzialności, systematyczności. Pomoc dzieciom i młodzieży w nauce, przezwyciężanie trudności edukacyjnych.
Rok szkolny 2013/2014	Comiesięczne spotkania szkolnego wolontariatu		Wszyscy zainteresowani	K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek - Antkowicz	Realizacja i ewaluacja (ewentualna korekta) planu pracy szkolnego wolontariatu. Kształtowanie u wolontariuszy sumienności i obowiązkowego podejścia do powierzonych zadań. Dobre relacje między wolontariuszami, a opiekunami.
Listopad/ grudzień 2013 r.		Zbiórka karmy i artykułów dla bezdomnych zwierząt ze schroniska w Konradowej	Wszyscy zainteresowani	K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz, opiekunowie SU	Kształtowanie wśród uczniów uczucia empatii i satysfakcji z niesienia pomocy potrzebującym zwierzętom. Zebranie karmy, artykułów do higieny i akcesoriów dla bezdomnych psów oraz kotów. Przekazanie zebranych artykułów studentom PWSZ w Nysie pełniących opiekę

					nad schroniskiem w Konradowej.
Październik- grudzień 2013 r.		Pomoc w organizacji i przebiegu Dnia Świętego Mikołaja organizowanego w świetlicy OPS w Nysie		K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek - Antkowicz	Integracja wolontariuszy z podopiecznymi OPS w Nysie poprzez uczestniczenie w corocznej zabawie mikołajkowej. Uwrażliwienie wolontariuszy na potrzeby innych ludzi.
Grudzień 2013 r.		„Bożonarodzeniowy stroik”	Wszyscy zainteresowani	K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz, opiekunowie SU	Kultywowanie tradycji szkoły oraz kreowanie twórczej atmosfery w placówce. Współpraca z SU. Przygotowanie przez uczniów naszej szkoły stroików dla podopiecznych nyskiego hospicjum.
Marzec/ kwiecień 2014 r.		„Pola Nadziei” – akcja Żonkil		K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz	Kształtowanie wśród wolontariuszy uczucia empatii, wyrozumiałości i otwartości. Kwesta wolontariuszy na rzecz podopiecznych nyskiego hospicjum. Przekazanie zebranych środków nyskiemu koordynatorowi akcji.
Kwiecień 2014 r.		Kiermasz pisanek i kraszanek	Wszyscy zainteresowani	K. Kowalska E. Folmering	Kultywowanie tradycji szkoły oraz kreowanie twórczej atmosfery w placówce. Zacieśnienie

		Wielkanocnych		M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz, opiekunowie SU	współpracy z SU.
Grudzień 2013 r.- maj 2014 r.	Zbiórka artykułów dla potrzebujących dzieci (według rozpoznanego zapotrzebowania)		Wszyscy zainteresowani	K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz	Kształtowanie wśród uczniów uczucia empatii, zrozumienia konieczności niesienia pomocy potrzebującym. Zebranie i przekazanie artykułów (w/g zgłoszonych potrzeb) wybranej organizacji.
Czerwiec/ lipiec 2014 r.		Konferencja podsumowująca pracę wolontariuszy pracujących na rzecz OPS w Nysie		K. Kowalska E. Folmering M. Broszkiewicz E. Machaczek – Antkowicz	Integracja wolontariuszy z podopiecznymi OPS w Nysie poprzez uczestniczenie w corocznym spotkaniu wolontariuszy, opiekunów szkolnego wolontariatu i przedstawicieli OPS w Nysie. Wymiana doświadczeń. Podsumowanie rocznej pracy.

c) pobudzi aktywność i inicjatywę uczniów- wolontariuszy.

Jednym z założeń wolontariatu Zespołu Szkół Technicznych w Nysie działającego w ramach programu "Serce na dłoni" jest aktywizowanie młodzieży w celu działań na rzecz środowiska lokalnego. Specyfiką programu jest stworzenie grupy wolontariuszy, podejmujących różnorodne rodzaje aktywności w zależności od ich potencjału i zainteresowań oraz określonych potrzeb środowiska lokalnego. Program funkcjonowania wolontariatu w ZST w Nysie ma pełnić rolę elementu edukacji społecznej uczniów i ich integracji ze środowiskami defaworyzowanymi.

Przedsięwzięcia podejmowane przez szkolny wolontariat, będą miały przede wszystkim charakter działań grupowych, przez co przyczynią się do rozwijania wśród uczniów kreatywności, twórczości, jak również umiejętności współpracy w grupie, poszukiwania kompromisów, rozwiązywania konfliktów. Ponadto wpłyną na zdyscyplinowanie i zdolność obserwowania otoczenia, a także zainspirują młodzież do aktywnego spędzania czasu wolnego.

Aktywność młodzieży będzie wynikiem doboru metod motywacyjnych uzależnionych od grupy uczniów – wolontariuszy.

Na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy wolontariusz może zwrócić się do korzystającego z prośbą o sporządzenie pisemnej opinii o wykonywaniu świadczeń przez wolontariusza. Zaangażowanie wolontariusza w działalność charytatywną uwzględnia wychowawca podczas wystawiania semestralnej i śródrocznej oceny z zachowania (§ 48 ust.3 pkt. 1.5, 1.7, 1.8, 1.10; ust.3 pkt. 2.e, 2.f oraz § 62 ust.1 pkt.3 Statutu szkoły; zapisy w § 12 WSO), jednocześnie na świadectwie szkolnym w części dotyczącej szczególnych osiągnięć ucznia odnotowuje się zapis „Osiągnięcia w aktywności na rzecz innych ludzi, zwłaszcza w formie wolontariatu, lub środowiska szkolnego” (zgodnie z punktem 13.2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. z późniejszymi zmianami w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych).

Wolontariusze – absolwenci ZST w Nysie ubiegający się o status studenta, w zależności od uczelni, mogą uzyskać dodatkowe punkty w procesie rekrutacji za udział w szkolnym wolontariacie.

Ponadto system motywowania oraz gratyfikacji wolontariuszy w zależności od wkładu pracy obejmie:

- przydzielanie wolontariuszowi coraz bardziej odpowiedzialnych zadań o wymiarze charytatywnym,

- wpis do dziennika klasowego dokonany przez opiekuna/ów szkolnego wolontariatu będący pochwałą za działalność ucznia,
- wyróżnienie wolontariusza, podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego, na tle społeczności szkolnej w formie podziękowania i/lub pochwały Dyrektora szkoły,
- przygotowanie listy honorowych wolontariuszy, wywieszenie listy w gablocie uczniów wyróżnionych oraz opublikowanie listy na stronie internetowej szkoły (zakładka Wolontariat).

3. Treści kształcenia i wychowania.

W dobie wysokiej technologii, w czasach, w których ludzie są zapracowani, często zapomina się o ludziach potrzebujących. Dlatego też o wolontariacie zwykło się mówić, że jest filarem nośnym naszego społeczeństwa. Jest nieodzowny, trudno się bez niego obejść, nie tylko ze względu na zakres wykonywanych zadań i podejmowanych działań, ale przede wszystkim ze względu na wartości, jakie sobą przedstawia.

Za priorytetowe wartości wolontariatu postrzega się m.in.:

- postawienie w centrum zainteresowania człowieka,
- zwrócenie uwagi na najsłabszych i najbardziej cierpiących,
- obywatelski sens odpowiedzialności i uczestnictwa w życiu społecznym,
- szacunek dla innych,
- sens niesienia pomocy często osobom niedostosowanym społecznie, chorym bądź wykluczonym społecznie,
- bezinteresowność w działaniach solidarnościowych,
- dzielenie własnego istnienia z istnieniem innych.

W oparciu o powyższe wartości, wolontariat realizuje zatem bardzo ważne zadania:

- stymuluje instytucje publiczne i domaga się praw dla najsłabszych od państwa,
- wyprzedza odpowiedzi państwa na nagłe potrzeby społeczeństwa,
- tworzy odmienną świadomość u osób, które zazwyczaj nie martwią się trudną sytuacją innych,
- integruje służby publiczne i organizacje.

Do najważniejszych zadań wychowawczych wolontariatu należy jednak kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych, zwłaszcza pokrzywdzonych oraz cierpiących.

Ważną rolę zatem może odegrać program szkolnego wolontariatu „Serce na dłoni”, którego funkcjonowanie opiera się na autentycznym zaangażowaniu młodzieży na rzecz

potrzebujących. Proponowany program jest przeznaczony do realizacji w ramach zajęć pozalekcyjnych (na godzinie realizowanej w ramach art. 42 Karty nauczyciela).

Program „Serce na dłoni” zakłada:

- upowszechnienie roli wolontariatu wśród młodzieży,
- przygotowanie młodych ludzi do bezinteresownego działania na rzecz drugiego człowieka, po przez dostrzegania jego problemów i otwierania się na jego potrzeby,
- zachęcenie młodzieży do bezinteresownego dzielenia się swoim czasem,
- kształcenie wśród uczniów szkoły umiejętność niesienia pomocy materialnej,

Ponad to program regulujący funkcjonowanie szkolnego wolontariatu ma:

- rozbudzać empatię i współczucie oraz kształtować uczucia wyższe,
- przysposabiać do wykonywania wybranego w przyszłości zawodu,
- kształtować u wolontariuszy umiejętność dzielenia się wiedzą,
- kształtować u wolontariuszy sumienność i odpowiedzialne podejście do powierzonych zadań.

4. Ewaluacja programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu „Serce na dłoni”.

Ewaluacja stanowi integralną część programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu i zaplanowana jest po to, aby:

- permanentnie monitorować postępy oraz skuteczność prowadzonych działań,
- weryfikować sposób realizacji przedsięwzięć o wymiarze charytatywnym i dokonywać ewentualnych zmian przy ich realizacji,
- określić efektywność wykonywanych zadań w oparciu o dostępne materiały.

Ewaluacja ma posłużyć do identyfikacji osiągnięć i słabych stron programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu oraz będzie wykorzystana w przyszłości przy tworzeniu harmonogramu pracy szkolnego wolontariatu, a także określaniu współpracy z uczniami – wolontariuszami i organizacjami – korzystającymi.

a) Przedmiot ewaluacji:

Rezultaty etapowe i końcowe programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu oraz efektywność działań związanych z realizacją programu „Serce na dłoni”.

b) Cel ewaluacji:

1. Uzyskanie informacji na temat preferencji i możliwości uczniów związanych z wykonywaniem prac na rzecz osób potrzebujących.
2. Określenie stopnia motywacji ucznia – wolontariusza do realizacji powierzanych mu zadań.

3. Utworzenie zgranej grupy wolontariuszy.
4. Dbanie o jakość i prawidłowy przebieg spotkań z wolontariuszami oraz właściwą współpracę wszystkich zaangażowanych podmiotów.
5. Zgromadzenie informacji na temat efektywności wykonanych zadań o wymiarze charytatywnym.
6. Sygnalizowanie pojawiających się problemów.
7. Zidentyfikowanie słabych i mocnych stron programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu
8. Określenie stopnia zgodności realizacji celów i rezultatów programu z przyjętymi założeniami.

c) Moment prowadzenia ewaluacji:

1. Wrzesień bieżącego roku szkolnego – ewaluacja początkowa.
2. Cały rok szkolny – ewaluacja ciągła/bieżąca.
3. Czerwiec bieżącego roku szkolnego - ewaluacja końcowa.

d) Zbieranie danych:

1. Ankiety dla uczniów – wolontariuszy (Załącznik 4, 5, 6).
2. Wywiad z uczniami – wolontariuszami.
3. Wywiady z organizacjami - korzystającymi.
4. Obserwacja realizowanych zadań.

e) Odbiorcy ewaluacji:

1. Opiekun/owie szkolnego wolontariatu.
2. Wolontariusze.
3. Osoby i/lub organizacje zainteresowane.

Za przeprowadzanie ewaluacji i monitoring programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu „Serce na dłoni”, analizę i ocenę przeprowadzonych badań odpowiada/ją opiekun/owie szkolnego wolontariatu. Raport końcowy z ewaluacji wraz z rocznym sprawozdaniem z pracy wolontariuszy opiekun/opiekunowie szkolnego wolontariatu przekłada/ją Dyrektorowi szkoły.

Program przygotowały:

.....
Podpis sporządzającego program

.....
Podpis sporządzającego program

Załącznik 3

Harmonogram pracy szkolnego wolontariatu na rok szkolny/..... .

[illegible]

Załącznik 4

Dokumentacja programu „Serce na dłoni” regulującego funkcjonowanie szkolnego wolontariatu.

Ankieta dla uczniów dotycząca określenia ich preferencji i możliwości związanych z wykonywaniem prac na rzecz osób potrzebujących. Odpowiedzi na niżej zamieszczony zestaw pytań mają charakter anonimowy. Prosimy więc o szczere wypełnienie kwestionariusza oraz zakreślenie odpowiedzi „X”. Ankieta służy ewaluacji i monitoringowi programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu.

	Płeć
	K M

1. Co skłoniło Cię do zainteresowania się działalnością szkolnego wolontariatu:

- a) chęć niesienia pomocy potrzebującym
- b) możliwość nawiązania nowych znajomości
- c) możliwość zdobycia umiejętności interpersonalnych
- d) możliwość dzielenia się wiedzą i umiejętnościami
- e) inne, jakie

2. Do jakich działań wolontariackich najchętniej zaangażowałbyś/abyś się:

- a) udzielania korepetycji dzieciom i młodzieży (z jakich przedmiotów),
- b) pomocy przy prowadzeniu Świetlicy Środowiskowej OPS w Nysie,
- c) kwesty na rzecz potrzebujących,
- d) organizacji i prowadzenia kiermaszu na rzecz potrzebujących,
- e) organizacji i zbiórki artykułów dla potrzebujących,
- f) inne, jakie

3. Co motywuje Cię do bycia wolontariuszem:

- a) możliwość otrzymania na forum podziękowania lub pochwały Dyrektora szkoły,
- b) możliwość otrzymania wyższej oceny z zachowania,
- c) możliwość uzyskania na świadectwie szkolnym wpisu o wykonywaniu prac wolontariackich,
- d) pochwała opiekuna/ów szkolnego wolontariatu i odpowiedni wpis do dziennika klasowego
- e) możliwość otrzymania za aktywność dodatkowej oceny z przedmiotu,
- f) inne, jakie

4. Ile czasu mógłbyś/abyś poświęcić na realizację zadań o wymiarze charytatywnym:

- a) 1 godzinę tygodniowo
- b) 2 godziny tygodniowo
- c) inne, jakie

Dziękujemy za udział w badaniu ankietowym!

Załącznik 5

Dokumentacja programu „Serce na dłoni” regulującego funkcjonowanie szkolnego wolontariatu.

Ankieta dla uczniów dotycząca ogólnej oceny funkcjonowania szkolnego wolontariatu w I semestrze bieżącego roku szkolnego. Odpowiedzi na niżej zamieszczony zestaw pytań mają charakter anonimowy. Prosimy więc o szczerze wypełnienie kwestionariusza oraz zakreślenie odpowiedzi „X”. Ankieta służy ewaluacji i monitoringowi programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu.

Płeć
K M

1. Czy podczas spotkań wolontariuszy z opiekunem/ami szkolnego wolontariatu panuje dobra atmosfera, sprzyjająca komunikacji i współpracy?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie

2. Jak oceniasz pomoc opiekuna/ów szkolnego wolontariatu podczas realizacji zadań o wymiarze charytatywnym:

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

3. Jak ocenilbyś/abyś stopień organizacji i przebieg działań o wymiarze charytatywnym, które zostały zrealizowane w bieżącym semestrze roku szkolnego?

- a) bardzo dobrze
- b) dobrze
- c) dostatecznie
- d) niedostatecznie

4. O jakie dodatkowe zadania można byłoby poszerzyć zaplanowany harmonogram działań szkolnego wolontariatu?

.....
.....

Dziękujemy za udział w badaniu ankietowym!

Załącznik 6

Dokumentacja programu „Serce na dłoni” regulującego funkcjonowanie szkolnego wolontariatu.

Ankieta dla uczniów dotycząca ogólnej oceny funkcjonowania szkolnego wolontariatu w bieżącym roku szkolnym. Odpowiedzi na niżej zamieszczony zestaw pytań mają charakter anonimowy. Prosimy więc o szczere wypełnienie kwestionariusza oraz zakreślenie odpowiedzi „X”. Ankieta służy ewaluacji i monitoringowi programu funkcjonowania szkolnego wolontariatu.

	Płeć
K	M

1. Jak ocenilibyś/abyś stopień organizacji i przebieg działań o wymiarze charytatywnym, które zostały zrealizowane w bieżącym roku szkolnym?

- a) bardzo dobrze
- b) dobrze
- c) dostatecznie
- d) niedostatecznie

2. W które zadania szkolnego wolontariatu zaangażowałeś/aś się w bieżącym roku szkolnym (MOŻESZ ZAZNACZYĆ WIĘCEJ NIŻ 1 ODPOWIEDŹ):

- a) udzielanie korepetycji dzieciom i młodzieży (z jakich przedmiotów),
- b) pomoc przy prowadzeniu Świetlicy Środowiskowej OPS w Nysie,
- c) kwesty na rzecz potrzebujących,
- d) organizację i prowadzenie kiermaszów na rzecz potrzebujących,
- e) organizację i zbiórkę artykułów dla potrzebujących,
- f) inne, jakie

3. Czy uważasz, że umiejętności nabyte podczas bycia wolontariuszem mogą być Ci przydatne w przyszłości?

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie

4. Zaznacz na skali od 1 do 6 Twój ogólny poziom zadowolenia z bycia wolontariuszem:

1-----2-----3-----4-----5-----6

5. Czy w przyszłym roku szkolnym będziesz również zainteresowany/a pracą w szkolnym wolontariacie:

- a) zdecydowanie tak
- b) raczej tak
- c) raczej nie
- d) zdecydowanie nie

Dziękujemy za udział w badaniu ankietowym!

RECENZJA
PROGRAMU FUNKCJONOWANIA SZKOLNEGO WOLONTARIATU
„SERCE NA DŁONI”

M. Broszkiewicz i E. Machaczek - Antkowicz

Większość swojego czasu młodzież spędza w szkołach, to właśnie to środowisko wpływa na kształtowanie ich postawy obywatelskiej i proces socjalizacji, również w tym środowisku kształtują się ich charaktery i idee. Bezinteresowności działań i pomocy bardziej potrzebującym powinno się uczyć już od najmłodszych lat.

W ubiegłym roku, w szkole do życia został powołany Wolontariat, którego opiekunem została Pani Magdalena Broszkiewicz. Zdeterminowani w niesieniu pomocy uczniowie angażowali się w różne akcje, których głównym celem było niesienie pomocy potrzebującym.

Regulacja statusu prawnego szkolnego wolontariatu pozwoli na jego lepsze funkcjonowanie, wpłynie również pozytywnie na organizację pracy, przez co zwiększy efektywność podejmowanych działań. Program zawiera jasno sprecyzowane cele, które przy wsparciu i pomocy opiekunów będą sukcesywnie realizowane przez szkolną młodzież. Kodeks, określający prawidłowy wizerunek i cechy, którymi powinien kierować się wolontariusz, pomoże w kreowaniu odpowiedniej postawy ucznia.

Działania o charakterze charytatywnym, które podejmowali uczniowie ZST w Nysie z całą pewnością przyczyniły się do poprawy warunków życia niektórych osób i przywróciły uśmiech na wielu twarzach, ale przede wszystkim pokazały, że jest nadzieja na to, by coraz więcej osób budziło się z marazmu zostawiając w tyle egoistyczne pobudki, aby nieść pomoc potrzebującym i sprawiać, aby świat był lepszy. Dalsza działalność szkolnego klubu wolontariusza może wnieść jeszcze więcej dobrego w życie szkoły i społeczeństwa. Może ona stać się również inspiracją dla innych uczniów, którzy widząc efektywność działań i radość innych z niesionej im pomocy, chętniej wcielą się w rolę wolontariuszy.

Opiekun SU
Katarzyna Michalska- Hasiak